

**Concurs de promovare în funcții de execuție a judecătorilor
27 noiembrie 2022**

**PROCES-VERBAL
de motivare a soluțiilor dispuse în privința contestațiilor la barem
pentru disciplina DREPT CIVIL
9 decembrie 2022**

Întocmit de Subcomisia de soluționare a contestațiilor - Drept civil cu privire la motivarea soluțiilor dispuse în privința contestațiilor la baremul de notare și evaluare, formulate de candidații menționați în Anexa atașată la prezentul, în temeiul art. 20 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor, aprobat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1.348/2019, referitoare la baremul stabilit la materia Drept civil.

Pentru concursul de promovare la curte de apel au formulat contestații 16 candidați, cu privire la următoarele întrebări:

Proba teoretică:

- Întrebarea nr. 2 de la G1, corespondență: G1: 2, G2: 14, G3: 16, G4: 7, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 6 de la G1, corespondență: G1: 6, G2: 19, G3: 11, G4: 12, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 7 de la G1, corespondență: G1: 7, G2: 7, G3: 6, G4: 5, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 10 de la G1, corespondență: G1: 10, G2: 4, G3: 17, G4: 4, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 11 de la G1, corespondență: G1: 11, G2: 10, G3: 7, G4: 13, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 12 de la G1, corespondență: G1: 12, G2: 5, G3: 15, G4: 1, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 13 de la G1, corespondență: G1: 13, G2: 8, G3: 5, G4: 3, contestată de un număr de: 15 candidați
- Întrebarea nr. 15 de la G1, corespondență: G1: 15, G2: 12, G3: 12, G4: 15, contestată de un număr de: 1 candidat

Proba practică:

- Întrebarea nr. 41 de la G1, corespondență: G1: 41, G2: 45, G3: 42, G4: 43, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 42 de la G1, corespondență: G1: 42, G2: 44, G3: 41, G4: 44, contestată de un număr de: 1 candidat
- Întrebarea nr. 43 de la G1, corespondență: G1: 43, G2: 42, G3: 44, G4: 45, contestată de un număr de: 6 candidați
- Întrebarea nr. 45 de la G1, corespondență: G1: 45, G2: 43, G3: 43, G4: 41, contestată de un număr de: 5 candidați

Pentru concursul de promovare la tribunal au formulat contestații 2 candidați, cu privire la următoarele întrebări:

Proba practică:

• Întrebarea nr. 44 de la G1, corespondență: G1: 44, G2: 44, G3: 42, G4: 42, contestată de un număr de: 2 candidați

În soluționarea contestațiilor, Subcomisia de soluționare a contestațiilor - Drept civil a avut în vedere argumentele ce vor fi expuse în continuare cu privire la fiecare dintre întrebările contestate.

1. Proba teoretică - curte de apel

a) Întrebarea nr. 2 de la G1, corespondență: G1: 2, G2: 14, G3: 16, G4: 7, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Dreptul de administrare, ca drept real corespunzător proprietății publice, este apărut în justiție de către titularul dreptului de proprietate publică" - este incorectă.

Potrivit art. 870 alin. (1) C. civ., apărarea în justiție a dreptului de administrare revine *titularului dreptului*.

Prin urmare, dreptul de administrare, ca drept real corespunzător proprietății publice, este apărut în justiție de către titularul dreptului de administrare, iar nu de către titularul dreptului de proprietate publică.

Art. 865 alin. (1) C. civ., potrivit căruia obligația apărării în justiție a proprietății publice revine titularului, text legal invocat de candidat, nu este incident în rezolvarea grilei, din moment ce se referă la apărarea dreptului de proprietate publică, iar nu a dreptului de administrare.

b) Întrebarea nr. 6 de la G1, corespondență: G1: 6, G2: 19, G3: 11, G4: 12, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "În materie de interpretare a contractului, clauzele îndoielnice se interpretează în sensul ce se potrivește cel mai bine naturii și obiectului contractului" - este incorectă.

Potrivit art. 1.268 alin. (1) C. civ., *clauzele susceptibile de mai multe înțelesuri se interpretează în sensul ce se potrivește cel mai bine naturii și obiectului contractului*.

În conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol, clauzele îndoielnice se interpretează ținând seama, între altele, de natura contractului, de împrejurările în care a fost încheiat, de interpretarea dată anterior de părți, de sensul atribuit în general clauzelor și expresiilor în domeniu și de uzanțe.

Prin urmare, clauzele care se interpretează în sensul ce se potrivește cel mai bine naturii și obiectului contractului sunt clauzele susceptibile de mai multe înțelesuri, iar nu clauzele îndoielnice.

c) Întrebarea nr. 7 de la G1, corespondență: G1: 7, G2: 7, G3: 6, G4: 5, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Clauza de inalienabilitate împiedică transmiterea bunului prin vânzare și succesiune" - este incorectă.

Potrivit art. 626 C. civ., proprietarul poate să consimtă la limitarea dreptului său prin acte juridice, dacă nu încalcă ordinea publică și bunele moravuri.

În conformitate cu art. 627 alin. (5) C. civ., *transmiterea bunului pe cale de succesiune nu poate fi oprită prin stipularea inalienabilității*.

Din coroborarea celor două texte legale menționate anterior rezultă că limitarea dreptului de proprietate prin stipularea unei clauze de inalienabilitate vizează interzicerea înstrăinării unui bun exclusiv prin acte juridice între vii, iar nu și a transmiterii acestuia prin succesiune.

Art. 627 alin. (1) teza I C. civ., potrivit căruia, prin convenție sau testament se poate interzice înstrăinarea unui bun, însă numai pentru o durată de cel mult 49 de ani și dacă există un interes serios și legitim, privește actele juridice prin intermediul cărora se poate stipula o clauză de inalienabilitate (convenție sau testament) și condițiile de validitate ale acesteia, iar nu efectele pe care clauza de inalienabilitate le produce (interzicerea înstrăinării unui bun prin acte juridice).

d) Întrebarea nr. 10 de la G1, corespondență: G1: 10, G2: 4, G3: 17, G4: 4, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Termenul de decădere nu este supus niciodată întreruperii sau suspendării" - este incorectă.

Potrivit art. 2.548 alin. (1) C. civ., termenele de decădere nu sunt supuse suspendării și întreruperii, *dacă prin lege nu se dispune altfel*.

Alin. (2) și (3) ale aceluiași articol indică expres anumite cazuri de suspendare, respectiv de întrerupere a termenelor de decădere de drept substanțial.

Astfel, alin. (2) al art. 2.548 C. civ. prevede că forța majoră împiedică, în toate cazurile, curgerea termenului, iar dacă termenul a început să curgă, el se suspendă, dispozițiile art. 2.534 alin. (1) fiind aplicabile în mod corespunzător; termenul de decădere nu se socotește însă împlinit decât după 5 zile de la data când suspendarea a încetat.

Totodată, alin. (3) al art. 2.548 C. civ. prevede că, atunci când realizarea dreptului presupune exercitarea unei acțiuni în justiție, termenul este întrerupt pe data introducerii cererii de chemare în judecată sau de arbitrare ori de punere în întârziere, după caz, dispozițiile privitoare la întreruperea prescripției fiind aplicabile în mod corespunzător.

e) Întrebarea nr. 11 de la G1, corespondență: G1: 11, G2: 10, G3: 7, G4: 13, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta C de răspuns a întrebării - "În contractul translativ de proprietate, riscul pieririi fortuite a bunului se suportă de creditorul pus în întârziere, cu excepția situației în care ar dovedi că bunul ar fi pierit și dacă obligația de predare ar fi fost executată la timp" - este incorectă.

Potrivit art. 1.274 alin. (2) C. civ. [denumirea marginală a art. 1.274 C. civ. fiind "Riscul în contractul translativ de proprietate"], creditorul pus în întârziere preia riscul pieririi fortuite a bunului; *el nu se poate libera chiar dacă ar dovedi că bunul ar fi pierit și dacă obligația de predare ar fi fost executată la timp*.

Prin urmare, raportat la acest text legal rezultă, cu evidență, incorectitudinea variantei de răspuns A a întrebării, aceasta fiind formulată în sens contrar celor prevăzute de art. 1.274 alin. (2)

teza a II-a C. civ.

Art. 1.642 C. civ., potrivit căruia dacă bunul supus restituirii a pierit fortuit, debitorul obligației de restituire este liberat de această obligație, însă el trebuie să cedeze creditorului, după caz, fie indemnizația încasată pentru această pierire, fie, atunci când nu a încasat-o încă, dreptul de a primi această indemnizație, iar dacă debitorul este de rea-credință ori obligația de restituire provine din culpa sa, el nu este liberat de restituire decât dacă dovedește că bunul ar fi pierit și în cazul în care, la data pieririi, ar fi fost deja predat creditorului, invocat de candidat, nu este incident în rezolvarea grilei.

De asemenea, nici art. 118¹ din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (indicat eronat de candidat drept art. 118), potrivit căruia, în cazul restituirii prestațiilor reciproce, dispuse în temeiul legii sau al unui contract, dacă bunul piere în mod fortuit și nu a fost asigurat, iar debitorul obligației de restituire a fost de bună-credință sau obligația de restituire nu provine din culpa sa, obligația de restituire se stinge potrivit art. 1.642 din Codul civil, caz în care și creditorul este liberat de propria obligație de restituire, însă numai dacă a fost de bună-credință sau cauza restituirii nu îi este imputabilă, iar dacă bunul arătat la alin. (1) a pierit numai în parte, creditorul are dreptul de a reduce propria prestație până la limita a ceea ce el primește, nu este aplicabil în rezolvarea grilei.

Astfel, art. 1.642 C. civ. reglementează ipoteza pieririi fortuite a bunului *supus restituirii* în ipotezele enumerate de art. 1.635 C. civ. [alin. (1) - Restituirea prestațiilor are loc ori de câte ori cineva este ținut, în virtutea legii, să înapoieze bunurile primite fără drept ori din eroare sau în temeiul unui *act juridic desființat ulterior* cu efect retroactiv ori ale cărui obligații au devenit imposibil de executat din cauza unui eveniment de forță majoră, a unui caz fortuit ori a unui alt eveniment asimilat acestora; alin. (2) - Ceea ce a fost prestat în temeiul unei cauze viitoare, care nu s-a împlinit, este, de asemenea, supus restituirii, afară numai dacă cel care a prestat a făcut-o știind că împlinirea cauzei este cu neputință sau, după caz, a împiedicat cu știință realizarea ei.; alin. (3) - Obligația de restituire beneficiază de garanțiile constituite pentru plata obligației inițiale.].

În schimb, textul legal incident în rezolvarea grilei, și anume art. 1.274 C. civ., reglementează ipoteza *pieririi fortuite a bunului* ce constituie obiect al unei obligații izvorând dintr-un contract translativ de proprietate, act juridic nedesființat.

f) **Întrebarea nr. 12 de la G1, corespondență: G1: 12, G2: 5, G3: 15, G4: 1, contestată de 1 candidat.**

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Nerespectarea formei autentice atrage nevalabilitatea contractului, dacă părțile au convenit ca acel contract să fie încheiat în respectiva formă" - este incorectă.

Potrivit art. 1.242 alin. (2) C. civ., dacă părțile s-au învoit ca un contract să fie încheiat într-o anumită formă, pe care legea nu o cere, *contractul se socotește valabil chiar dacă forma nu a fost respectată.*

Prin urmare, nevalabilitatea contractului nu poate fi atrasă de nerespectarea formei convenite de părți, indiferent de forma aleasă în concret de către acestea, fie ea chiar forma autentică. Varianta A de răspuns a întrebării viza forma autentică convenită de părți pentru încheierea unui contract, formă ce nu este însă pretinsă de lege drept condiție de validitate a acestuia.

g) **Întrebarea nr. 13 de la G1, corespondență: G1: 13, G2: 8, G3: 5, G4: 3, contestată de 15 candidați.**

Contestațiile au fost admise și, având în vedere că niciuna dintre variantele de răspuns nu este corectă, întrebarea a fost anulată, caz în care punctajul aferent acestei întrebări se acordă tuturor candidaților, potrivit art. 14 alin. (7) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor.

Varianta A de răspuns a întrebării - "În materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, în cazuri urgente, când părintele pune în pericol viața sau sănătatea minorului, decăderea din drepturile părintești poate fi dispusă în regim provizoriu de autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului" - este incorectă.

Potrivit art. 508 alin. (1) C. civ., *instanța de tutelă*, la cererea autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, poate pronunța decăderea din exercițiul drepturilor părintești dacă părintele pune în pericol viața, sănătatea sau dezvoltarea copilului prin relele tratamente aplicate acestuia, prin consumul de alcool sau stupefiante, prin purtarea abuzivă, prin neglijența gravă în îndeplinirea obligațiilor părintești ori prin atingerea gravă a interesului superior al copilului.

Prin urmare, decăderea din drepturile părintești poate fi dispusă de instanța de tutelă, iar nu de autoritățile administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului.

Varianta B de răspuns a întrebării - "În materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, existența faptelor părintelui a cărui decădere se solicită, precum și existența stării de pericol invocate în justificarea decăderii se probează exclusiv prin ancheta socială" - este incorectă.

Potrivit art. 508 alin. (2) teza I C. civ., cererea se judecă de urgență, cu citarea părinților și pe baza raportului de anchetă psihosocială.

Modalitatea de redactare a textului legal menționat anterior nu determină concluzia potrivit căreia, în materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, existența faptelor părintelui a cărui decădere se solicită, precum și existența stării de pericol invocate în justificarea decăderii se probează exclusiv prin raportul de anchetă psihosocială, art. 508 alin. (2) teza I C. civ. impunând numai administrarea obligatorie în proces a acestuia, iar nu și exclusivitatea sa ca mijloc de probă.

Varianta C de răspuns a întrebării - "În materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, solicitarea de decădere din drepturile părintești a unuia dintre părinți poate fi formulată de către celălalt părinte" - este incorectă.

La redactarea acestei variante de răspuns a întrebării, membrii Subcomisiei de elaborare a subiectelor - Drept civil au avut în vedere interpretarea acesteia în sensul următor: "În materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, solicitarea de decădere din drepturile părintești a unuia dintre părinți [adresată *autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului*] poate fi formulată de către celălalt părinte". În acest sens, varianta C de răspuns a întrebării ar fi fost corectă.

Însă, în lipsa circumstanțierii entității căreia îi este adresată solicitarea părintelui, și anume a autorității administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, varianta C de răspuns a întrebării se poate interpreta și în sensul următor: "În materia decăderii din exercițiul drepturilor părintești, solicitarea de decădere din drepturile părintești a unuia dintre părinți [adresată *instanței de tutelă*, ca entitate competentă să se pronunțe asupra cererii vizând decăderea din exercițiul drepturilor părintești] poate fi formulată de către celălalt părinte".

Potrivit art. 508 alin. (1) C. civ., instanța de tutelă, la cererea autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, poate pronunța decăderea din exercițiul drepturilor părintești dacă părintele pune în pericol viața, sănătatea sau dezvoltarea copilului prin relele tratamente aplicate acestuia, prin consumul de alcool sau stupefiante, prin purtarea abuzivă, prin neglijența gravă în îndeplinirea obligațiilor părintești ori prin atingerea gravă a interesului

superior al copilului.

În acest din urmă sens, varianta C de răspuns este incorectă, întrucât din cuprinsul art. 508 alin. (1) C. civ. rezultă că legitimarea procesuală activă în privința cererilor având ca obiect decăderea din exercițiul drepturilor părintești aparține autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, iar nu și celuilalt părinte.

În consecință, având în vedere că varianta C de răspuns este susceptibilă de mai multe interpretări, iar nu în toate dintre acestea își păstrează valoarea de adevăr, s-a impus admiterea contestațiilor ce au vizat întrebarea în discuție.

h) Întrebarea nr. 15 de la G1, corespondență: G1: 15, G2: 12, G3: 12, G4: 15, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta C de răspuns a întrebării - "În materie de confuziune, drepturile terților, dobândite ulterior în legătură cu creanța strinsă prin confuziune, nu vor fi afectate" - este incorectă.

Potrivit art. 1.627 C. civ., confuziunea nu aduce atingere drepturilor dobândite *anterior* de terți în legătură cu creanța stinsă pe această cale.

Prin urmare, raportat la acest text legal, rezultă incorectitudinea variantei de răspuns C a întrebării, aceasta fiind formulată în sens contrar celor prevăzute de art. 1.627 C. civ.

2. Proba practică - curte de apel

a) Întrebarea nr. 41 de la G1, corespondență: G1: 41, G2: 45, G3: 42, G4: 43, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta C de răspuns a întrebării - "În jurisprudența Curții Constituționale a României s-a stabilit că dreptul de folosință special este un drept real cu caracter hibrid reglementat pentru a evita interdicția constituțională și care, în esență, este similar dreptului de proprietate privată, preluând elemente din conținutul acestuia, respectiv posesia, folosința și *dispoziția*." - este incorectă.

Astfel, în Decizia nr. 355/2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.084 din 16.11.2020, decizie cuprinsă în tematica aprobată pentru examen, Curtea Constituțională a reținut, în partea finală a paragrafului nr. 25, faptul că "Prin urmare, dreptul de folosință special este un drept real cu caracter hibrid reglementat pentru a evita interdicția constituțională și care, în esență, este similar dreptului de proprietate privată, preluând elemente din conținutul acestuia, respectiv posesia și folosința, *dar nu și dispoziția*".

Prin urmare, elementul de diferențiere dintre varianta C de răspuns a întrebării și considerentul instanței constituționale privește includerea atributului dispoziției în cadrul elementelor preluate de dreptul de folosință vizat.

b) Întrebarea nr. 42 de la G1, corespondență: G1: 42, G2: 44, G3: 41, G4: 44, contestată de 1 candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Varianta A de răspuns a întrebării - "În jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut astfel: Convenția părților din actul secret (anterior încheierii actului public), prin care acestea au stabilit că una dintre ele să încheie în numele ei propriu, dar pe seama celeilalte, contractul de vânzare-cumpărare vizând terenul aferent construcției, urmând ca aceasta din urmă,

„în viitor, să-i transfere celei dintâi bunul, și anume atunci când legislația românească va permite dobândirea terenurilor de pe teritoriul României de către cetățenii străini, reprezintă o simulație prin interpunere de persoane” - este incorectă.

Astfel, în primul paragraf al rezumatului Deciziei nr. 2.298/07.06.2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția I civilă [link-ul din tematica aprobată pentru examen trimițând la varianta cu rezumat a deciziei], s-au reținut următoarele: „Convenția părților din actul secret (anterior încheierii actului public), prin care au stabilit ca pârâta să încheie în numele ei propriu, dar pe seama reclamanților, contractul de vânzare-cumpărare vizând terenul aferent construcției, urmând a le transfera bunul în viitor, și anume atunci când legislația românească va permite dobândirea terenurilor de pe teritoriul României de către cetățenii străini, reprezintă un *contract de mandat fără reprezentare*”.

Prin urmare, principalul element de diferențiere dintre varianta A de răspuns a întrebării și considerentul instanței supreme privește calificarea convenției părților din actul secret, în ipoteza speței, drept contract de mandat fără reprezentare, iar nu simulație prin interpunere de persoane.

c) Întrebarea nr. 43 de la G1, corespondență: G1: 43, G2: 42, G3: 44, G4: 45, contestată de 6 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Varianta A de răspuns a întrebării - „Soluționând recursul, instanța de recurs va respinge recursul ca nefondat, reținând că au fost corect interpretate și aplicate dispozițiile art. 577 alin. (1) și art. 579 alin. (1) C. civ. privind constatarea dobândirii dreptului de proprietate ca efect al accesii artificiale imobiliare” - este incorectă.

De asemenea, și varianta C de răspuns a întrebării - „Soluționând recursul, instanța de recurs va respinge recursul ca nefondat, reținând că Decizia nr. 13/2019, pronunțată în recurs în interesul legii, nu este incidentă în cauză” - este incorectă.

Astfel, în Decizia nr. 13/2019, publicată în Monitorul Oficial nr. 440 din 03.06.2019, decizie cuprinsă în tematică aprobată pentru examen, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a stabilit, cu efect obligatoriu, în interpretarea și aplicarea art. 492 din Codul civil din 1864, art. 579 alin. (1), art. 577 alin. (2) din Codul civil, art. 37 alin. (5) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 37 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, că: *„Lipsa autorizației de construire sau nerespectarea prevederilor acesteia, precum și lipsa procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor constituie impedimente pentru recunoașterea pe cale judiciară, în cadrul acțiunii în constatare, a dreptului de proprietate asupra unei construcții realizate de către proprietarul terenului, cu materiale proprii.”*

Din datele specificate în enunțul întrebării rezultă că reclamanta a solicitat recunoașterea pe cale judiciară, în cadrul acțiunii în constatare, a dreptului de proprietate asupra unei construcții realizate de aceasta, în calitate de proprietar al terenului, cu materiale proprii, ca efect al accesii imobiliare artificiale, în condițiile în care autorizația de construire expirase la data edificării construcției, fără a fi reînnoită, împrejurare ce echivalează cu însăși lipsa autorizației de construire.

Prin urmare, varianta A de răspuns a întrebării nu este corectă, din moment ce nu ține cont de dezlegarea obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție, efectuată prin Decizia nr. 13/2019, pronunțată în recurs în interesul legii, în privința interpretării dispozițiilor art. 577 alin. (1) și art. 579 alin. (1) C. civ.

Instanța supremă a procedat la interpretarea acestor prevederi legale în contextul acțiunilor în justiție întemeiate pe dispozițiile din materia accesii imobiliare artificiale și care au vizat exclusiv ipoteza în care proprietarul terenului a construit pe terenul său cu materialele proprii

(paragraful 47), caz ce coincide cu cel din enunțul întrebării, astfel încât nici varianta C de răspuns a întrebării nu este corectă.

Argumentul, invocat în susținerea contestației, în sensul că, din datele specificate în enunțul întrebării, nu ar rezulta publicarea Deciziei nr. 13/2019 în Monitorul Oficial al României la data declarării recursului nu are suport, din moment ce recurentul-pârât a susținut incidența în cauză a acestei decizii, fiind evidentă publicarea sa la data promovării căii de atac.

De asemenea, argumentul referitor la nelegalitatea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor pentru motivul edificării acestora în lipsa unei autorizații de construire apte să producă efecte nu este de natură să conducă la admiterea contestației, din moment ce, în interpretarea instanței supreme, lipsa autorizației de construire constituie, *singură*, un impediment pentru recunoașterea pe cale judiciară, în cadrul acțiunii în constatare, a dreptului de proprietate asupra unei construcții realizate de către proprietarul terenului, cu materiale proprii. Legalitatea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor nu este relevantă în rezolvarea întrebării pentru considerentele specificate anterior.

Totodată, trebuie pornit de la premisa, expusă în enunț, că autorizația de construire avea termenul de valabilitate expirat la momentul edificării construcției; se poate deduce faptul că apărările pârâtului, chiar dacă nu sunt dezvoltate în cadrul enunțului întrebării, privesc această premisă; dar, chiar și dacă pârâtul nu ar fi formulat apărări în acest sens, incidența art. 577 și art. 579 C. civ., invocate de reclamantă în susținerea cererii de chemare în judecată, și dezlegarea instanței supreme în interpretarea acestora ar fi determinat oricum soluția de respingere a cererii de chemare în judecată; nu se pune problema invocării *omisso medio* a unui motiv de casare, din moment ce aplicabilitatea sau nu a art. 577 și art. 579 C. civ. a fost ridicată și analizată în fiecare etapă procesuală, iar Decizia nr. 13/2019 privește numai modul de interpretare și aplicare a acestor texte legale în cazul acțiunilor în discuție.

d) Întrebarea nr. 45 de la G1, corespondență: G1: 45, G2: 43, G3: 43, G4: 41, contestată de 5 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Considerând că susținerile și apărările părților au fost probate prin mijloacele de probă administrate în cauză, soluționând acțiunea cu care a fost investită, instanța va admite acțiunea astfel cum a fost formulată, reținând că, pentru a percepe fructele, este esențial ca posesorul bunului să aibă convingerea fermă că are un titlu care îl îndreptățește la aceasta, buna-credință fiind necesar să existe la momentul culegerii fructelor. Dacă posesorul este notificat în temeiul dispozițiilor Legii nr. 10/2001, odată cu primirea notificării, buna sa credință încetează." - este incorectă.

Totodată, varianta C de răspuns a întrebării - "Considerând că susținerile și apărările părților au fost probate prin mijloacele de probă administrate în cauză, soluționând acțiunea cu care a fost investită, instanța va admite, în parte, acțiunea și va obliga pârâta la plata către reclamantă a valorii fructelor civile pentru perioada cuprinsă între data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești și data predării imobilului, apreciind că momentul în care pârâta a cunoscut viciile titlului său, devenind aplicabile dispozițiile art. 948 Cod civil, este cel la care hotărârea judecătorească, prin care reclamantei i s-a constituit titlul de proprietate în temeiul dispozițiilor Legii nr. 10/2001, a rămas definitivă, așadar producătoare de efecte juridice. Buna sau rea-credință a posesorului care încasează fructele civile se raportează, în cazul de față, la caracterul constitutiv de drept real al hotărârii menționate și nu este influențată de problema executării voluntare sau pe cale silită a respectivei hotărâri, astfel că demersurile vizând punerea în executare a acestei hotărâri nu sunt relevante din acest punct de vedere." - este corectă.

În conformitate cu art. 25 alin. (4) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor

imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, decizia sau, după caz, dispoziția de aprobare a restituirii în natură a imobilului face dovada proprietății persoanei îndreptățite asupra acestuia, are forța probantă a unui înscris autentic și constituie titlu executoriu pentru punerea în posesie, după îndeplinirea formalităților de publicitate imobiliară.

Alin. (3) teza I al art. 26 din același act normativ prevede că decizia sau, după caz, dispoziția motivată de respingere a notificării sau a cererii de restituire în natură poate fi atacată de persoana care se pretinde îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află sediul unității deținătoare sau, după caz, al entității investite cu soluționarea notificării, în termen de 30 de zile de la comunicare.

În aplicarea acestor texte legale, în accepțiunea Legii nr. 10/2001, republicată, în varianta aplicabilă rezolvării întrebării, dreptul de proprietate al notificatorului asupra bunului ia naștere în momentul emiterii deciziei sau dispoziției de aprobare a restituirii în natură a imobilului ori, după caz, al rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus restituirea bunului. Această concluzie este întărită de abrogarea alin. (2) al art. 2 din Legea nr. 10/2001 prin pct. 2 al art. I din Legea nr. 1/2009, text legal care prevedea că persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar avută la data preluării, pe care o exercită după primirea deciziei sau a hotărârii judecătorești de restituire, conform prevederilor prezentei legi.

Potrivit art. 550 alin. (1) C. civ., fructele (...) se cuvin *proprietarului*, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Pe cale de consecință, având în vedere că până la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care bunul a fost restituit reclamantei A.S. (01.10.2014), aceasta nu avea calitatea de proprietar al bunului, nu se poate considera, în aplicarea art. 550 alin. (1) C. civ., că i se cuveneau fructele acestuia; în cazul analizat, pentru motivele menționate, nu se ridică nici problema aplicării art. 948 C. civ.

Numai din momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care bunul a fost restituit reclamantei, pârâta a devenit posesor de rea-credință al acestuia în considerarea art. 948 alin. (4) teza finală C. civ., potrivit căruia buna-credință încetează din momentul în care cauzele de ineficacitate îi sunt cunoscute posesorului bunului; în această calitate, de posesor de rea-credință, pârâtei îi incumbă obligația să restituie fructele percepute, în temeiul alin. (5) al aceluiași articol.

Ipoteza este distinctă de cea a acțiunii în revendicare de drept comun, indicată de către candidați în susținerea contestațiilor, în care hotărârea judecătorească de admitere a acesteia are efect declarativ, acordându-se prevalență titlului de proprietate al reclamantului față de cel al pârâtului în procedeu de comparație de titluri; în acest din urmă caz, reclamantul este titularul dreptului de proprietate în temeiul titlului pe care l-a exhibat în cadrul procesului, iar nu al hotărârii judecătorești prin care s-a admis acțiunea în revendicare, fiind, ca atare, îndreptățit la fructe și anterior momentului rămânerii definitive a acesteia; desigur, este aplicabil art. 948 alin. (4) teza finală C. civ., potrivit căruia buna-credință încetează din momentul în care cauzele de ineficacitate îi sunt cunoscute posesorului bunului, moment care coincide, în acest caz (iar nu și în cel vizat de întrebare), cum în mod corect s-a arătat în doctrina juridică indicată de candidați, cu momentul comunicării cererii de chemare în judecată.

Din enunțul întrebării rezultă că reclamanta a solicitat obligarea pârâtei la plata fructelor civile reprezentate de chiriile încasate de aceasta din urmă ca urmare a închirierii imobilului restituit reclamantei în temeiul Legii nr. 10/2001; în motivarea cererii, reclamanta a specificat faptul că pârâta a devenit de posesor de rea-credință de la momentul comunicării notificării în temeiul legii speciale; în acest context, nu se poate susține cu temei că enunțul întrebării este omisiv și că nu rezultă că cererea de chemare în judecată ar viza restituirea fructelor de către posesorul de rea-credință al bunului.

Împrejurarea că întrebarea a fost inspirată dintr-o decizie de speță pronunțată de instanța

supremă, care nu este enumerată în tematica aprobată pentru examen, nu este de natură să invalideze corectitudinea acesteia, atât timp cât, în rezolvarea sa, au fost aplicate, în mod legal, dispoziții legale existente în cuprinsul tematicii în discuție.

3. Proba practică - tribunal

Întrebarea nr. 44 de la G1, corespondență: G1: 44, G2: 44, G3: 42, G4: 42, contestată de 2 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Varianta A de răspuns a întrebării - "Soluționând apelul, instanța de apel va admite apelul, va anula sentința primei instanțe și, față de solicitarea expresă a apelantului-reclamant, va trimite cauza spre rejudecare primei instanțe, reținând că, în mod greșit, prima instanță a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune" - este corectă.

Totodată, varianta B de răspuns a întrebării - "Soluționând apelul, instanța de apel va respinge apelul ca nefondat, păstrând soluția primei instanțe, cu motivarea că termenul de prescripție a început să curgă de la data promovării acțiunii privind evacuarea reclamantului, respectiv luna iunie a anului 2016" - este incorectă.

Argumentul, invocat în susținerea contestației, în sensul că varianta A de răspuns este incorectă, întrucât ar nesocoti art. 480 alin. (3) teza a II-a C. proc. civ., potrivit căruia instanța de apel va anula hotărârea atacată și va trimite cauza spre rejudecare primei instanțe sau altei instanțe egale în grad cu aceasta din aceeași circumscripție, în cazul în care părțile au solicitat în mod expres luarea acestei măsuri prin cererea de apel ori prin întâmpinare, nu are suport.

Astfel, în chiar cuprinsul acestei variante de răspuns, se precizează că apelantul-reclamant a solicitat expres trimiterea cauzei spre rejudecare. Nu se poate invalida această variantă de răspuns, adăugându-se la conținutul enunțului faptul că apelantul-reclamant ar fi formulat cererea de trimitere a cauzei spre rejudecare cu încălcarea art. 480 alin. (3) teza a II-a C. proc. civ., în sensul că nu ar fi solicitat expres luarea acestei măsuri în cuprinsul cererii de apel.

În rezolvarea întrebării, trebuie pornit de la premisa, expusă în enunț, că cererea de chemare în judecată este fundamentată, în mod legal, pe art. 1.345 C. civ., text legal ce privește instituția juridică a îmbogățirii fără justă cauză; astfel, în lipsa unor date suplimentare vizând raportul juridic existent între părți, nu se poate susține cu temei necesitatea calificării temeiului juridic al cererii de chemare în judecată; de asemenea, în virtutea reglementării dreptului de dispoziție al părților în procesul civil de art. 9 C. proc. civ., nu se ridică problema schimbării obiectului cererii din pretenții pecuniare în partaj judiciar, astfel cum, în mod nejustificat, a fost invocat în susținerea contestației.

În ceea ce privește argumentul, invocat în susținerea contestației, conform căruia înregistrarea pe rolul instanței judecătorești a cererii de evacuare constituie expresia contestării de către pârât a dreptului reclamantului de a folosi imobilul și, prin urmare, din acel moment încetează cazul de întrerupere a cursului prescripției extinctive reprezentat de recunoașterea dreptului (în ipoteza întrebării, caz de amânare a momentului de început al curgerii termenului de prescripție extintivă) nu are suport.

Potrivit art. 1.345 C. civ., cel care, în mod neimputabil, s-a îmbogățit fără justă cauză în detrimentul altuia este obligat la restituire, în măsura pierderii patrimoniale suferite de cealaltă persoană, dar fără a fi ținut dincolo de limita propriei sale îmbogățiri.

Raportul juridic obligațional dintre îmbogățit și însărcinat la naștere în momentul îndeplinirii, în mod cumulativ, a condițiilor materiale și juridice proprii instituției îmbogățirii fără justă cauză. Două dintre condițiile materiale ale îmbogățirii fără justă cauză, deduse din art. 1.345 C. civ., vizează existența unei îmbogățiri a unei persoane și, respectiv, existența unei însărcinări a altei persoane. Prin urmare, dreptul la restituire, decurgând din aplicarea instituției juridice a

îmbogățirii fără justă cauză, se naște abia în momentul producerii însărăcirii și, respectiv, a îmbogățirii patrimoniale; raportat la enunțul întrebării, acest moment coincide cu cel în care reclamantul a încetat să folosească imobilul (octombrie 2017).

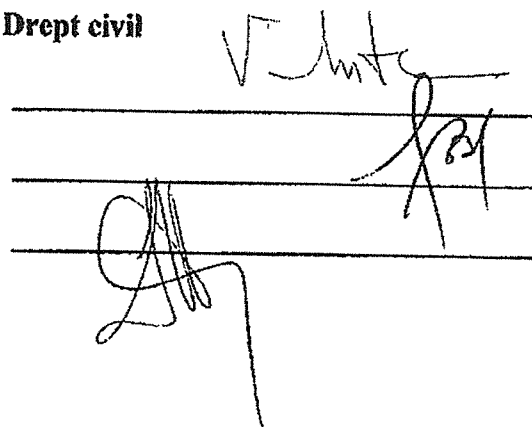
În conformitate cu art. 2.500 alin. (1) și (2) C. civ., dreptul material la acțiune, denumit în continuare drept la acțiune, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost exercitat în termenul stabilit de lege; în sensul prezentului titlu, prin drept la acțiune se înțelege dreptul de a constrânge o persoană, cu ajutorul forței publice, să execute o anumită prestație, să respecte o anumită situație juridică sau să suporte orice altă sancțiune civilă, după caz.

Din aceste dispoziții legale rezultă că prescripția extinctivă sancționează nerespectarea de către titularul unui drept a termenului stabilit de lege pentru realizarea acestuia cu ajutorul forței publice, considerent pentru care nu se poate pune problema incidenței prescripției extinctive anterior nașterii dreptului însuși.

Prin urmare, anterior nașterii dreptului la restituire, și anume anterior momentului încetării folosirii imobilului de către reclamant, termenul de prescripție extinctivă nu a început să curgă și, ca atare, nu puteau fi incidente cauze de suspendare sau de întrerupere a acestuia (în speță, de amânare a momentului de început al curgerii termenului de prescripție extinctivă).

Rațiunea pentru care momentul de început al curgerii termenului de prescripție extinctivă coincide cu momentul încetării folosirii imobilului de către reclamant nu rezidă în incidența unui caz de întrerupere a termenului de prescripție extinctivă reprezentat de recunoașterea dreptului, ci în împrejurarea că dreptul la restituire s-a născut abia din acel moment și, odată cu el, și dreptul material la acțiune supus prescripției extinctive.

Subcomisia de soluționare a contestațiilor - Drept civil

The image shows three horizontal lines with handwritten signatures and initials. The top line has the signature 'V. Inte'. The middle line has a signature that appears to be 'R. B.'. The bottom line has a signature that appears to be 'D. I.'. There are also some initials or marks on the lines.

DREPT CIVIL

Pentru concursul de promovare la Curte de Apel au depus contestații un număr de 16 candidați

1) Cod: C107, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 13;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 45;

2) Cod: C246, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 13;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 2 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 43;
- întrebarea numărul 45;

3) Cod: C271, număr grilă: G3

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 2 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 11;
- întrebarea numărul 5;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 43;

4) Cod: C277, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 13;

5) Cod: C331, număr grilă: G4

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 3;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 2 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 45;
- întrebarea numărul 41;

6) Cod: C375, număr grilă: G2

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 8;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 42;

7) Cod: C381, număr grilă: G4

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 2 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 4;
- întrebarea numărul 3;

8) Cod: C450, număr grilă: G3

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 5;

9) Cod: C454, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 6 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 2;
- întrebarea numărul 7;

9) Cod: C454, număr grilă: G1

- întrebarea numărul 11;
- întrebarea numărul 12;
- întrebarea numărul 13;
- întrebarea numărul 15;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 3 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 41;
- întrebarea numărul 42;
- întrebarea numărul 43;

10) Cod: C519, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 13;

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 2 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 43;
- întrebarea numărul 45;

11) Cod: C524, număr grilă: G3

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 5;

12) Cod: C683, număr grilă: G4

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 3;

13) Cod: C699, număr grilă: G4

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 45;

14) Cod: C735, număr grilă: G1

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 13;

15) Cod: C746, număr grilă: G4

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 3;

16) Cod: C790, număr grilă: G4

La proba Proba teoretica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 3;

Pentru concursul de promovare la Tribunal au depus contestații un număr de 2 candidați

1) Cod: C531, număr grilă: G4

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 42;

2) Cod: C707, număr grilă: G2

La proba Proba practica s-au înregistrat contestații la 1 întrebări, respectiv:

- întrebarea numărul 44;

DREPT CIVIL

Pentru concursul de promovare la Curte de Apel

La Proba practica au fost formulate contestații cu privire la 4 întrebări

[1] La întrebarea nr. 41 (corespondență: G1: 41, G2: 45, G3: 42, G4: 43) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 41

[2] La întrebarea nr. 42 (corespondență: G1: 42, G2: 44, G3: 41, G4: 44) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 42

[3] La întrebarea nr. 43 (corespondență: G1: 43, G2: 42, G3: 44, G4: 45) au fost depuse un număr de 6 contestații, astfel:

1) Cod: C246, G1, nr. întrebare candidat: 43

2) Cod: C331, G4, nr. întrebare candidat: 45

3) Cod: C375, G2, nr. întrebare candidat: 42

4) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 43

5) Cod: C519, G1, nr. întrebare candidat: 43

6) Cod: C699, G4, nr. întrebare candidat: 45

[4] La întrebarea nr. 45 (corespondență: G1: 45, G2: 43, G3: 43, G4: 41) au fost depuse un număr de 5 contestații, astfel:

1) Cod: C107, G1, nr. întrebare candidat: 45

2) Cod: C246, G1, nr. întrebare candidat: 45

3) Cod: C271, G3, nr. întrebare candidat: 43

4) Cod: C331, G4, nr. întrebare candidat: 41

5) Cod: C519, G1, nr. întrebare candidat: 45

La Proba teoretica au fost formulate contestații cu privire la 8 întrebări

[1] La întrebarea nr. 2 (corespondență: G1: 2, G2: 14, G3: 16, G4: 7) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 2

[2] La întrebarea nr. 6 (corespondență: G1: 6, G2: 19, G3: 11, G4: 12) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C271, G3, nr. întrebare candidat: 11

[3] La întrebarea nr. 7 (corespondență: G1: 7, G2: 7, G3: 6, G4: 5) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 7

[4] La întrebarea nr. 10 (corespondență: G1: 10, G2: 4, G3: 17, G4: 4) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C381, G4, nr. întrebare candidat: 4

[5] La întrebarea nr. 11 (corespondență: G1: 11, G2: 10, G3: 7, G4: 13) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 11

[6] La întrebarea nr. 12 (corespondență: G1: 12, G2: 5, G3: 15, G4: 1) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 12

[7] La întrebarea nr. 13 (corespondență: G1: 13, G2: 8, G3: 5, G4: 3) au fost depuse un număr de 15 contestații, astfel:

1) Cod: C107, G1, nr. întrebare candidat: 13

2) Cod: C246, G1, nr. întrebare candidat: 13

3) Cod: C271, G3, nr. întrebare candidat: 5

[7] La întrebarea nr. 13 (corespondență: G1: 13, G2: 8, G3: 5, G4: 3) au fost depuse un număr de 15 contestații, astfel:

4) Cod: C277, G1, nr. întrebare candidat: 13

5) Cod: C331, G4, nr. întrebare candidat: 3

6) Cod: C375, G2, nr. întrebare candidat: 8

7) Cod: C381, G4, nr. întrebare candidat: 3

8) Cod: C450, G3, nr. întrebare candidat: 5

9) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 13

10) Cod: C519, G1, nr. întrebare candidat: 13

11) Cod: C524, G3, nr. întrebare candidat: 5

12) Cod: C683, G4, nr. întrebare candidat: 3

13) Cod: C735, G1, nr. întrebare candidat: 13

14) Cod: C746, G4, nr. întrebare candidat: 3

15) Cod: C790, G4, nr. întrebare candidat: 3

[8] La întrebarea nr. 15 (corespondență: G1: 15, G2: 12, G3: 12, G4: 15) au fost depuse un număr de 1 contestații, astfel:

1) Cod: C454, G1, nr. întrebare candidat: 15

Pentru concursul de promovare la Tribunal

La Proba practica au fost formulate contestații cu privire la 1 întrebări

[1] La întrebarea nr. 44 (corespondență: G1: 44, G2: 44, G3: 42, G4: 42) au fost depuse un număr de 2 contestații, astfel:

1) Cod: C531, G4, nr. întrebare candidat: 42

2) Cod: C707, G2, nr. întrebare candidat: 44